

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ SİSTEMİNİN KİTABXANALARI

İradə Bayramova

Bibliografyaşünaslıq kafedrasının müəllimi

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru

irade8@rambler.ru

Система библиотек МинистерствоОбразования Азербайджанской Республики

Резюме: В статье на основе анализа и обобщения официальных статистических материалов исследовано современное состояние, темпы и пропорции размещения библиотечно-информационных ресурсов, система библиотек Министерство Азербайджанской Республики.

The library system of ministry of Education of the Azerbaijan Republic

Summary: On the basis of analyze and summarize of the official statistical materials researched the contemporary conditions tempo and proportions of the settle of the library-information resources, the libraries of system of Ministry of education of the Azerbaijan Republic.

Açar sözlər: ali məktəb kitabxanaları, metodiki mərkəz, peşə məktəb kitabxanaları, məktəb kitabxanaları.

Ключевые слова: библиотеки высшего образование, методический центр, библиотеки технического училища, школьные библиотеки.

Keywords: libraries higher education, methodical center, library technical school, school libraries.

Giriş

Ölkə kitabxanalarının informasiya resurslarının formalaşmasında təhsil sistemi kitabxanaları aparıcı mövqeyə malikdir. Gənc nəslin dünyagörüşünün formalaşmasında, onlara milli-əxlaqi dəyərlərimizin aşılmasında, tələbə və müəllim heyətinin, müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən elm xadimlərinin, şagirdlərin və s. informasiya təminatının keyfiyyətlə təmin olunmasında Təhsil Nazirliyi sisteminin kitabxanalarının müstəsna rolunu danmaq olmaz. Kitabxanalar cəmiyyətdən təcrid olunmuş halda fəaliyyət göstərmirlər. Əksinə, cəmiyyət üzvlərinin təlim-tərbiyəsində birbaşa iştirak edirlər.

6 oktyabr 2008-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nda kitabxana infrastrukturunun yenidən qurulması, kitabxanaların kadr potensialının təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, onların zəngin informasiya resursları ilə təmin edilməsi, kitabxanaların kompüterlə təmin edilməsi, informasiya tələbatçılarına yüksək keyfiyyətli kitabxana-bibliografya xidmətinin göstərilməsi və s. kimi vacib məsələlər öz əksini tapmışdır.(1)

“Təhsil haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu”nda da deyildi ki, “Azərbaycan Respublikasında təhsil dünyəvi və fasiləsiz xarakter daşımaqla, vətəndaşın, cəmiyyətin və dövlətin maraqlarını əks etdirən strateji əhəmiyyətli prioritet fəaliyyət sahəsidir”. (5)

Hazırda ölkəmizdə böyük təhsil islahatları aparılır. Təhsil sisteminin bütün işçiləri kimi kitabxanaçılar da bu islahatın aparılmasında yaxından iştirak edir, şagirdlərin və tələbələrin dərsliklərlə, dərs vəsaitləri ilə, digər sinifdən kənar oxu materialları ilə təmin edilməsi işini həyata keçirirlər. (3.s.133)

Əsas hissə

“Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nın həyata keçirilməsi ilə bağlı Fəaliyyət Planının icrası üzrə Təhsil Nazirliyinin 2015-ci il üçün Tədbirlər Planının elektron kitabxana şəbəkəsinin genişləndirilməsi barədə 4.7.1.2-ci, 4.7.1.3-cü və 4.7.1.4-cü bəndlərinin icrasını təmin etmək məqsədilə, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, bu sistemdə fəaliyyət göstərən kitabxanalar, xüsusi ilə orta ixtisas təhsili müəssisələrinin elektron kitabxanalarının qurulması ilə bağlı olaraq, orta ixtisas təhsili müəssisələrində monitorinq keçirmişdir (7). Təhsil Nazirliyinin hesabatında deyilirdi: Azərbaycan Respublikasında Təhsil Nazirliyi sistemində olan kitabxanaların xüsusi yeri vardır. Bu kitabxanalar Azərbaycanda elmin, təhsilin, xüsusilə də yüksək və orta ixtisaslı kadr hazırlığında əsas aparıcı elmi mənbə rolunu oynayır. Son illər, Azərbaycan təhsil sistemində İKT-nin tətbiqi ilə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və ölkənin milli təhsil sisteminin dünya təhsil məkanına inteqrasiyasının təmin edilməsi istiqamətində bir çox işlər görülmüşdür.

İlk öncə, ölkəmizdə İKT-nin təhsil sisteminə tətbiqi sahəsində hüquqi baza yaradılmışdır. Bu istiqamətdə qəbul edilmiş dövlət sənədləri içərisində xüsusilə 2 sənədi qeyd etmək olar. Bunlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 10 iyul tarixli 2856 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin informasiyalaşdırılması üzrə Dövlət Proqramı” və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”dır. (9; 7)

Birinci proqramda əhalinin bütün təbəqələrindən olan insanlara keyfiyyətli təhsil almaq imkanlarının yaradılması üçün İKT-nin təhsilin bütün pillələrində geniş tətbiqi ilə vahid informasiya təhsil mühitinin formalaşdırılması məqsədilə bir sıra vəzifələr müəyyən edilmişdir.

Strategiyanın isə məqsədi, ölkədə səriştəli təhsil verənlərə, ən yeni texnologiyalara əsaslanan infrastruktura malik, keyfiyyət nəticələri və əhatəliliyinə görə dünya ölkələri sırasında qabaqcıl mövqə tutan təhsil sistemini yaratmaqdır. Azərbaycanın təhsil sistemi iqtisadi cəhətdən dayanıqlı və dünyanın aparıcı təhsil sistemlərinin standartlarına uyğun olmalıdır.

Strategiyanı reallaşdırılması təhsilin məzmununun, kadr hazırlığının, təhsili idarəetmə sisteminin və təhsil infrastrukturunun qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə və Azərbaycanın inkişaf konsepsiyasına uyğun yenidən qurulmasına imkan verərək,

ölkədə biliklərə əsaslanan iqtisadiyyatın bərqərar olmasını, informasiya cəmiyyətinin təşəkkülünü və ölkənin davamlı inkişafını təmin edəcəkdir.

Təhsil müəssisələrində informasiya-kommunikasiya texnologiyaları əsaslı təlim metodologiyasına uyğun infrastrukturun yaradılması, təhsil müəssisələri şəbəkəsinin rasionallaşdırılması, distant təhsil və s. kimi tədbirləri ehtiva olunur.

Təhsil Nazirliyi nazirlik sistemindəki kitabxana resurslarında görülməli işlərin icrasını Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanasına həvalə etmişdir.

Təhsil Nazirinin əmrinin icrasını təmin etmək məqsədilə Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanası, Bakı şəhəri üzrə orta ixtisas təhsili müəssisələrində kitabxanaların mövcud vəziyyətinin (kitab fondları, maddi-texniki baza, kadr potensialı və s.), elektron dərsliklərin və kataloqların yaradılması işinin monitorinqinin həyata keçirilməsi məqsədilə, Bakı şəhərində və regionlarda yerləşən orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ezamiyyə olunmuşlar. (8)

Təhsil Nazirinin əmrinə əsasən, yaradılmış işçi qrupu 4 ay müddətində Təhsil Nazirliyi sistemində daxil olan Bakı şəhəri və regionlarda fəaliyyət göstərən orta ixtisas təhsili müəssisəsinin çağdaş tələblərə uyğunluğu, maddi texniki bazası, fondu, fəaliyyətini tənzimləyən hüquqi və texniki sənədlər, kadr potensialı və s. haqqında ətraflı məlumat əldə etmiş, elektron dərsliklərin və kataloqların yaradılması işinin monitorinqi keçirilmiş, ekspert dəyərləndirilməsi aparılmışdır. Eyni zamanda, Respublika Elmi Pedaqoji Kitabxanasının bazası əsasında “Kitabxana sistemlərinin avtomatlaşdırılması və ənənəvi kitabxanaçılıq” mövzusunda treninqlər təşkil olunmuşdur. (8)

Hazırda məktəb kitabxanalarında bir çox çatışmamazlıqlar da var. Belə ki, kitabxanaların fondlarında təlim-tədris prosesində şagirdlərin informasiya tələbatını ödəmək üçün rəqəmsal informasiya resursları yox dərəcəsindədir. Bu işə kitabxana xidmətinin keyfiyyətinə mənfi təsir edən ünsürlərdən biridir.

Məlum olur ki, məktəb kitabxanalarının fondlarının 30-40%-i oxucular tərəfindən istifadə olunmur. Bu çatışmamazlıqları aradan qaldırmaq üçün kitabxana fondlarının elektron-informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi müasir informasiya cəmiyyətinin əsas tələbidir.

Təhsil Nazirliyi sistemində aşağıda göstərilən kitabxana resursları aiddir:

- Ümumtəhsil məktəb kitabxanaları;
- Ali məktəb kitabxanaları;
- Elmi təhsil müəssisələrinin kitabxanaları;
- Orta ixtisas təhsili müəssisələrinin kitabxanaları;
- İlk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinin kitabxanaları;(6)

Məktəb kitabxanalarının məzmununda, şagirdlərə xidmət işinin forma və üsullarında, uşaqların mütaliəsinə rəhbərlik işinin təşkilində, məktəb proqramlarının mənimsənilməsində, oxucuların bir vətəndaş, vətənpərvər kimi tərbiyə edilməsində böyük dəyişikliklərin baş verməsi onların pedaqoji ictimaiyyətin böyük qayğısı ilə əhatə edilməsinə gətirib çıxarmışdı. Kitabxanalar məktəbin bir nömrəli laboratoriyasına çevrilmişdi. (3, s.126-131)

Kitabxanaların əsas atributlarından biri kitabxana mütəxəssisləridir. Kitabxanada aparılan işlərin keyfiyyəti əhəmiyyətli dərəcədə kadrların hazırlanmasından və onların ixtisaslarının yüksəldilməsindən asılıdır. Yüksək ixtisaslı kitabxanaçı kadrlar mütərəqqi iş metodlarını tezliklə mənimsəyir, öz işinə tətbiq edir, əməyin keyfiyyətli olmasını təmin edirlər. Buna görə də əməyin elmi kompleksində kadrlarla aparılan işin yaxşılaşdırılması əhəmiyyətli yer tutur(4.s.181).

Məktəb kitabxanalarında ixtisaslı kitabxanaçı-bibliografların xidmətini xüsusi ilə qeyd etmək lazımdır.İxtisaslı kitabxana mütəxəssisləri şagirdlərin kitabxanalara cəlb edilməsində,onların milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsində,müəllimlər və valideynlər qədər önəmli yer tutur.

Ümumtəhsil məktəb kitabxanalarıuşaqlara və gənclərə savad,hərtərəfli inkişaf,estetik tərbiyə verən müəssisədir.Ümumitəhsil müəssisələri bir və bir neçə təhsil proqramı əsasında təhsil prosesini həyata keçirir.Hər bir ümumtəhsil müəssisəsində məktəb kitabxanaları fəaliyyət göstərir.Bu kitabxanalar məktəblilərin dünyagörüşünün formalaşmasında yaxından iştirak edir. (6)

Təhsil Nazirliyi sistemində önəmli yer tutan ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının 2009-cu ildə Azərbaycan Dövlət Statistika Komitəsinin ölkə kitabxanalarında apardığı statistik hesablamalara görə, sayı cəmi 4081(48,0%) olmuşdur. (2)

Azərbaycan Respublikasında elmin, təhsilin və mədəniyyətin müxtəlif sahələrinin inkişaf tempini, gələcək perspektivlərini müəyyənləşdirmək, bu sahələrdə görülmüş işləri sistemləşdirərək statistik hesabat hazırlamaq üçün, dövlət tərəfindən Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin qarşısına mühüm bir vəzifə qoyuldu.Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi 2000-2015-2016-cı illər üzrə elmin,təhsilin,mədəniyyətin əsas atributlarının vəziyyətini öyrənmək üçün statistik hesablamalar apardı.Statistik hesablamaların nəticəsi 2016-cı ildə nəşr olunmuş, “Azərbaycanda təhsil, elm və mədəniyyət”adlı statistik məcmuədə öz əksini tapdı. (6)

2015-2016-cı illərdə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının sayı 4439(53,3%) olmuşdur. (6)

2009-cu ilin statistik hesablamalarına görə,ümumtəhsil məktəblərinin kitabxana fondunun 69,8%-i şəhər yerlərində, 30,2%-i kənd yaşayış məntəqələrində yerləşirdi. Ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının fondunun ölkə üzrə həcmi 34,6% təşkil etmişdir.

Elmi müəssisə, ali təhsil, orta ixtisas təhsil, ilk peşə-ixtisas təhsil kitabxanalarının respublika üzrə fondu 31,8% olmaqla,kitablar elmi kitabxanaların(25,9%), ali təhsil müəssisə kitabxanalarının (76%), orta ixtisas təhsil müəssisələrinin(95,9%), ilk peşə-ixtisas təhsil müəssisələrinin(96,9%) fondunu əhatə edir. Qeyd edək ki, elmi təhsil(11,3%) və ali təhsil (6,9%) müəssisələrinin kitabxana fondu arasında, jurnalların xüsusi çəkisi çoxluq təşkil edir. (2)

Ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının fondunun ümumi həcmi 35,6% təşkil edir.Bu sistemə daxil olan elmi kitabxanaların fondunun həcmi 21,9%, orta ixtisas

təhsili müəssisələrinin kitabxana fondu 0,8%, ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinin kitabxana fondunun həcmi isə 0,5%-dir.(6)

Təhsil Nazirliyi sisteminə daxil olan ali təhsil müəssisələrinə akademiya, universitetlər və institutlar daxildir. Ali təhsil pilləsində cəmiyyətin və əmək bazarının tələbatı nəzərə alınmaqla, yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin və elmi-pedaqoji kadrların hazırlığı həyata keçirilir. Ölkədə ali məktəb kitabxanalarının sayı 54-dür (1,1%).

Bu sistemə daxil olan elmi kitabxanaların sayı 72-dir (1,5%). Eyni zamanda, ölkədə orta təhsilli peşəkar mütəxəssislər hazırlayan 60 (1,3%) orta ixtisas təhsili kitabxanası da fəaliyyət göstərir. (6)

Təhsil Nazirliyi sisteminə daxil olan ilk peşə ixtisas təhsili müəssisələri müxtəlif peşədən olan nadir və ənənəvi sənətkarlıq sahələrinin dirçəldilməsinə yönəldilmişdir. Təhsil Nazirliyi sisteminə tabe olan, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsi kitabxanalarının sayı 2009-cu ilin statistik hesablamalarına görə 107 (1,3%), 2015-ci ildə isə 113 (2,4%) olmuşdur.

Beləliklə, bu kitabxanalarla birlikdə Təhsil Nazirliyi sisteminə daxil olan kitabxana resursları cəmi 4738 (56,9%) olur. (6)

Hazırda Bakı şəhərində yerləşən ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının sayı 347-dir (7,8%). Kitabxanalar Bakı şəhərinin rayonları üzrə belə yerləşmişdir:

1) Binəqədi rayonu üzrə -32 məktəb kitabxanası; 2) Qaradağ rayonu üzrə - 26 məktəb kitabxanası; 3) Xəzər rayonu üzrə -40 məktəb kitabxanası; 4) Səbail rayonu üzrə -18 məktəb kitabxanası; 5) Sabunçu rayonu üzrə -50 məktəb kitabxanası; 6) Suraxanı rayonu üzrə -35 məktəb kitabxanası; 7) Nərimanov rayonu üzrə -24 məktəb kitabxanası; 8) Nəsimi rayonu -27 məktəb kitabxanası; 9) Nizami rayonu -27 məktəb kitabxanası; 10) Pirallahı rayonu -5 məktəb kitabxanası; 11) Xətai rayonu -38 məktəb kitabxanası; 12) Yasamal rayonu -25 məktəb kitabxanası;

Azərbaycan Respublikasının iqtisadi regionlarında fəaliyyət göstərən məktəb kitabxanalarının yerləşməsi vəziyyətinə nəzər salaq: Abşeron iqtisadi rayonunda cəmi 103 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var: 1) Xızı rayonu -15 məktəb kitabxanası; 2) Abşeron rayonu -38 məktəb kitabxanası; 3) Sumqayıt şəhəri -50 məktəb kitabxanası; 4) Bakı şəhəri -347 məktəb kitabxanası;

Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda cəmi 594 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşir: 1) Gəncə şəhəri -49 məktəb kitabxanası; 2) Qazax rayonu -47 məktəb kitabxanası; 3) Ağstafa rayonu -39 məktəb kitabxanası; 4) Tovuz rayonu -86 məktəb kitabxanası; 5) Şəmkir rayonu -79 məktəb kitabxanası; 6) Gədəbəy rayonu -83 məktəb kitabxanası; 7) Daşkəsən rayonu -44 məktəb kitabxanası; 8) Samux rayonu -35 məktəb kitabxanası; 9) Göygöl rayonu -50 məktəb kitabxanası; 10) Goranboy rayonu -79 məktəb kitabxanası; 11) Naftalan şəhəri -3 məktəb kitabxanası; (6)

Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunda cəmi 369 ümumtəhsil məktəb kitabxanası fəaliyyət göstərir: 1) Balakən rayonu -49 məktəb kitabxanası; 2) Zaqatala rayonu -67 məktəb kitabxanası; 3) Qax rayonu -54 məktəb kitabxanası; 4) Şəki rayonu -97 məktəb kitabxanası; 5) Oğuz rayonu -34 məktəb kitabxanası; 6) Qəbələ rayonu -68 məktəb kitabxanası;

Lənkəran iqtisadi rayonunda 562 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşmişdir: 1)Astara rayonu -63 məktəb kitabxanası; 2)Lənkəran şəhəri -89 məktəb kitabxanası; 3)Lerik rayonu -107 məktəb kitabxanası; 4)Yardımlı rayonu -80 məktəb kitabxanası; 5)Masallı rayonu -98 məktəb kitabxanası; 6)Cəlilabad rayonu -125 məktəb kitabxanası;

Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə cəmi 418 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşmişdir: 1)Qusar rayonu üzrə-86 məktəb kitabxanası; 2)Quba şəhəri-137 məktəb kitabxanası; 3)Xaçmaz rayonu -123 məktəb kitabxanası; 4)Şabran rayonu -47 məktəb kitabxanası; 5)Siyəzən rayonu -25 məktəb kitabxanası;(6)

Aran iqtisadi rayonu üzrə cəmi 929 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşmişdir: 1) Göyçay rayonu -57 məktəb kitabxanası; 2)Beyləqan rayonu -54 məktəb kitabxanası; 3)Ağcabədi rayonu -62 məktəb kitabxanası; 4)Bərdə rayonu -75 məktəb kitabxanası; 5)Neftçala rayonu-51 məktəb kitabxanası; 6)Biləsuvar rayonu -36 məktəb kitabxanası; 7)Salyan rayonu -55 məktəb kitabxanası; 8)Yevlax şəhəri-58 məktəb kitabxanası; 9)Mingəçevir şəhəri -22 məktəb kitabxanası; 10)Ağdaş rayonu -68 məktəb kitabxanası; 11)Ucar rayonu -45 məktəb kitabxanası; 12)Zərdab rayonu -43 məktəb kitabxanası; 13)Kürdəmir rayonu -58 məktəb kitabxanası; 14)İmişli rayonu -62 məktəb kitabxanası; 15)Saatlı rayonu -49 məktəb kitabxanası; 16)Sabirabad rayonu -85 məktəb kitabxanası; 17)Hacıqabul rayonu -33 məktəb kitabxanası; 18)Şirvan şəhəri -16 məktəb kitabxanası;

Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda cəmi 357 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimidir:1)Cəbrayıl rayonu üzrə-44 məktəb kitabxanası; 2)Füzuli rayonu -81 məktəb kitabxanası; 3)Ağdam rayonu -134 məktəb kitabxanası; 4)Tərtər rayonu -47 məktəb kitabxanası; 5)Xocalı şəhəri -2 məktəb kitabxanası; 6)Şuşa şəhəri -22 məktəb kitabxanası; 7)Xocavənd rayonu -17 məktəb kitabxanası;

Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunda cəmi 292 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşmişdir: 1)Kəlbəcər rayonu -110 məktəb kitabxanası; 2)Laçın rayonu -116 məktəb kitabxanası; 3)Qubadlı rayonu 32 məktəb kitabxanası; 4)Zəngilan rayonu -34 məktəb kitabxanası;(6)

Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonunda 251 ümumtəhsil məktəb kitabxanası var. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimidir: 1)Qobustan rayonu – 30 məktəb kitabxanası; 2)İsmayıllı rayonu -80 məktəb kitabxanası; 3)Ağsu rayonu -69 məktəb kitabxanası; 4)Şamaxı şəhəri -72 məktəb kitabxanası;

Naxçıvan iqtisadi rayonunda ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının sayı cəmi 217-dir. Onlar inzibati rayonlar üzrə aşağıdakı kimi yerləşmişdir: 1)Naxçıvan şəhəri -23 məktəb kitabxanası; 2)Şərur rayonu -56 məktəb kitabxanası; 3)Babək rayonu -36 məktəb kitabxanası; 4)Ordubad rayonu -37 məktəb kitabxanası; 5)Culfa rayonu -26 məktəb kitabxanası; 6)Kəngərli rayonu -12 məktəb kitabxanası; 7)Şahbuz rayonu -23 məktəb kitabxanası; 8)Sədərək rayonu -4 məktəb kitabxanası;

Nəticə

”Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”nın təsdiq olunması ilə bağlı sərəncamda 2015-2025-ci illərdə Azərbaycanda təhsil sisteminin qarşısında duran mühüm vəzifələr öz əksini tapmışdır. Sərəncamda görülməli Tədbirlər Planı ilə əlaqədar olaraq deyilir: “Ali təhsil müəssisələrinin təhsil-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərinə çevrilməsinə, dəstək verən rəqabət qabiliyyətli mütəxəssis hazırlığını təmin edən ali təhsil standartlarının tətbiqi yerinə yetirilməlidir. 2015-2020-ci illərdə, təhsil sisteminin informasiyalaşdırılması proqramına uyğun olaraq bütün təhsil müəssisələrində informasiya texnologiyaları infrastrukturunun yaradılması həyata keçirilməlidir. (10)

Respublikamızda aparılan təhsil islahatları ümumtəhsil məktəb kitabxana fondlarının yenidən təşkil edilməsini və kitabxanaların imkanlarından geniş oxucu auditoriyasının kitabxanalara cəlb edilməsini tələb edir. Hazırda Təhsil Nazirliyi sisteminə tabe olan kitabxanalarda görülməli işlər sırasında aşağıda göstərilən vəzifələrin həyata keçirilməsi vacibdir. Təhsil Nazirliyi sisteminə daxil olan kitabxanalarda, İKT-nin təhsilin bütün pillələrində geniş tətbiqi ilə vahid informasiya təhsil mühitinin formalaşdırılması, xüsusi ilə, ümumtəhsil məktəb kitabxanalarının kompüterlərlə təhciz edilərək onların internetə qoşulması, elektron kitabxana idarəetmə - ALİSA (Automated Library Information System of Azerbaijan) proqram təminatının quraşdırılması və tətbiq edilməsi.

Ədəbiyyat

1. «Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı» // Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: elmi-nəzəri, metodiki və təcrübi jurnal.-2008. № 2.-s.6-29.
2. «Kitabxanaların fəaliyyəti haqqında» statistik müayinənin nəticələri barədə. Statistik bülleten. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi.-Bakı.-2009.-88s.
3. Xələfov, A.A. Kitabxanaşünaslığa giriş:Dərslik(3 hissədə).-H.2.-B.,2010.- 432s.
4. İsmayılov, X.İ. Kitabxana işinin təşkili və idarə olunması: Dərslik.-Bakı: Nurlar, 2009. - 392 s.
5. İsmayılov, N.İ. Kitabxana-informasiya resurslarının yerləşməsinin nəzəri və təcrübi məsələləri // Kitabxanaşünaslıq və bibliografiya: elmi-nəzəri, metodik və təcrübi jurnal.- 2010.N1.-s.67-78.
6. iccia.com/sites/defanet/files/library/files/tehsil_elm
7. www.president.az/articles/9779
8. www.repk.az.
9. edu.gov.az/az/paqe/83/599
10. eudu.gov.az/upload/file/

KİTABXANA-İNFORMASIYA MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜÇÜN RFİD TEXNOLOGİYA

Elçin Əhmədov